

Titovo vojno delo

U Centru oružanih snaga za strategijska istraživanja i studije »Maršal Tito« u toku je realizacija naučnoistraživačkog projekta »Titovo vojno delo«. Istražuje se Titov doprinos: a) primeni i razvoju marksističke teorije rata; b) teoriji vojnih subjekata i vojnih oblika narodnooslobodilačkog rata, socijalističke revolucije i rata koji bi se vodio za odbranu socijalističkog društva; c) stvaranju i razvoju vojne organizacije narodnooslobodilačkog rata, socijalističke revolucije i socijalističkog društva; d) ratnoj veštini narodnooslobodilačkog rata, socijalističke revolucije i odbrane socijalističkog društva (strategija, operatika i taktika); e) primeni i razvoju marksističkog učenja o ulozi vojne sile u socijalističkom preobražaju društva. Projekat je deo jugoslovenskog makroprojekta »Titov doprinos savremenom socijalizmu i marksizmu«.

Članovi Saveta projekta su: general armije Nikola Ljubičić (predsednik Saveta), admiral flote Branko Mamula, general-pukovnici Dane Čuić, Milan Daljević, Petar Gračanin, Stevo Ilić, Rahmija Kadenić, Đuro Lončarević, Petar Matić, dr Drago Nikolić, Nikola Pejnović, Dane Petkovski, Džemil Šarac (zamenik predsednika) Miloš Šumonja, Rajko Tanasković, Bruno Vuletić i general-potpukovnik Fabijan Trgo.

Članovi Naučnog veća projekta su: general-pukovnici Aleksandar Janić i Nikola Pejnović (do svoje smrti bio je predsednik Veća), general-potpukovnici Dušan Dozet, Jovo Ninković, Boško Ranitović, Milija Stanišić, Petar Šimić (viceadmiral), mr Avgust Vrtar, pukovnici dr Mensur Ibrahimpašić, dr Ejub Kučuk i Miraš Stožinić.

Rukovodilac projekta je pukovnik dr Ejub Kučuk. Neposredan saradnik rukovodioca projekta, od njegovog usvajanja do prelaska na pripreme za izradu parcijalnih studija, bio je pukovnik mr Dušan Višnjić.

Do sada je u realizaciji projekta neposredno učestvovalo preko 70 istraživača grupisanih u osam radnih timova.

Cilj istraživanja je identifikacija Titovog doprinosa vojnoj praksi savremenog socijalizma i vojnoj teoriji marksizma. Da bi se taj cilj postigao bilo je nužno:

a) prikupiti i sistematizovati podatke indikativne za Titovu teorijsku i praktičnu vojnu delatnost;

b) izvršiti njen opis prema segmentima predmeta istraživanja;

c) prikupiti i srediti podatke o vojnoj aktivnosti drugih velikih mislilaca i delatnika u marksizmu i borbi za socijalizam (Marks, Engels, Mering, Lenjin, Mao Cedung i dr.);

d) izvršiti komparaciju opisa Titove vojne delatnosti sa teorijskim i praktičnim vojnim dostignućima drugih poznatih marksista i boraca za socijalizam.

U toku je dovršenje pet studija o naznačenim segmentima predmeta istraživanja. O svakoj studiji, odnosno njihovim prvim verzijama, organizuju se kolokvijumi i naučni skupovi, te se na taj način rezultati istraživanja sukcesivno izlažu sudu naučne javnosti. Primedbe, sugestije i kritike njihovih učesnika imaju značajnu ulogu u izradi konačnih verzija tih studija.

Savet projekta je u dogovoru sa Redakcijom »Vojnog dela« odlučio da se neki delovi već dovršenih studija ili onih čija je dorada pri kraju, objave u časopisu »Vojno delo«.

U ovom broju donosimo jedno poglavlje studije, koja zahvata peti segment predmeta istraživanja. U njenoj izradi bila su neposredno angažovana tri radna tima. Podatke relevantne za Titov vojni aktivitet, koji je predmet ove studije, iz Titovih publikovanih radova, dokumenata i istorijskih dela prikupili su i sredili pukovnik dr Dimitrije Baucal, pukovnik dr Mensur Ibrahimpašić (rukovodilac tima), pukovnik mr Vlatko Ilinčić, pukovnik mr Milivoj Oreb i potpukovnik mr Milan Opačić. Istovrsne podatke metodom razgovora sa Titovim saborcima i saradnicima (uzorak) iz narodnooslobodilačkog rata, socijalističke revolucije i posleratnog razvoja prikupili su pukovnik Vasilije Cerović i potpukovnik Vojislav Andonović. Podatke o praktičnim i teorijskim vojnim dostignućima poznatih mislilaca i delatnika u marksizmu i borbi za socijalizam, s kojima se prema metodološkim postulatima projekta komparira Titova vojna aktivnost, prikupili su i sredili major dr Slobodan Branković, Milica Gavranov, pukovnik Aleksandar Krajačević (rukovodilac tima), pukovnik dr Miloš Prelević i pukovnik mr Aleksandar Vasiljević.

Koristeći ove podatke pukovnik dr Mensur Ibrahimpašić napisao je prvu verziju studije »Titov doprinos primeni i razvoju marksističkog učenja o ulozi vojne sile u socijalističkom preobražaju društva«. Studija je bila predmet rasprave skupa uglednih naučnih radnika iz oružanih snaga i društva. U skladu sa njihovim primedbama i sugestijama vrši se izrada finalne verzije studije.

Prilog za ovaj broj »Vojnog dela« pripremio je, u dogovoru sa rukovodiocem projekta i Redakcijom, pukovnik dr Mensur Ibrahimpašić.